



WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-Le.431.2.8.2018.6



Poznań, dnia 3 stycznia 2019 r.

**Pani
Ewelina Wolniczak
Kierownik
Gminnego
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Wijewie**
ul. Parkowa 1
64-150 Wijewo

Zalecenia pokontrolne

W dniach 5, 6, 13 i 16 listopada 2018 r. zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹ (zwanej dalej *ustawą o pomocy społecznej*), skontrolował kierowany przez Panią Kierownik Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, zlokalizowany pod adresem: ul. Parkowa 1 w Wijewie (zwany dalej *Ośrodkiem* lub określany skrótem *OPS*).

Zakres kontroli obejmował prawidłowość przyznawania świadczeń i wydawania decyzji oraz kwalifikacje kadry realizującej zadania pomocy społecznej w okresie od 1.01.2017 r. do dnia zakończenia kontroli.

Ustalenia pokontrolne szczegółowo opisano w protokole, który został podpisany przez Panią Kierownik w dniu 10 grudnia 2018 r.

W wyniku tej kontroli ustalono, co następuje:

W zakresie kwalifikacji kadry kontrola wykazała, że jako Kierownik Ośrodka posiada Pani kwalifikacje niezbędne na zajmowanym stanowisku, określone w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Właściwe kwalifikacje formalne na zajmowanych stanowiskach posiadali również pracownicy socjalni realizujący w Ośrodku zadania z zakresu pomocy społecznej².

¹ Dz. U. z 2018 r. poz. 1508 ze zm.

² art. 116 ust. 1 pkt 1-3, art. 156 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej; załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. poz. 936) tabela IIF dział III Jednostki organizacyjne pomocy społecznej (...), stanowiska pomocnicze i obsługi, poz. 23, poz. 31).

W Ośrodku w okresie objętym kontrolą rejonu opiekuńcze obsługiwało 2 pracowników socjalnych, co jest niezgodne z wymogiem określonym w art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, stanowiącym iż: „*Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych*”. Gmina Wijewo, wg stanu na dzień 31.12.2017 r., liczyła 3 868 mieszkańców, co oznacza, iż na jednego pracownika socjalnego w Ośrodku przypadało 1 934 mieszkańców Gminy. Jednocześnie, zgodnie z informacją sprawozdawczą za 2017 r. - na każdego pracownika socjalnego przypadało ponad 75 rodzin objętych pracą socjalną.

Ocena prawidłowości przyznawania świadczeń i wydawania decyzji w dokumentacji 39 klientów OPS, w tym w zakresie 52 spraw zakończonych decyzjami administracyjnymi, wykazała, iż w okresie objętym kontrolą:

- we wszystkich skontrolowanych sprawach umożliwiono stronie czynny udział w prowadzonym postępowaniu, zgodnie z art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2096) (określanej dalej skrótem *Kpa*);
- podjęcie decyzji o przyznaniu pomocy każdorazowo poprzedzone było przeprowadzeniem u wnioskodawcy wywiadu środowiskowego zgodnie z art. 106 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej oraz na zasadach określonych w § 2 ust. 1-5, § 7, § 8 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1788) (zwanego dalej *rozporządzeniem w sprawie wywiadu środowiskowego*). Przy stałym pobieraniu świadczeń, aktualizacje wywiadów przeprowadzano w terminach wymaganych przepisem § 9 rozporządzenia w sprawie wywiadu środowiskowego, tj. nie rzadziej, niż co 6 miesięcy, pomimo braku zmiany danych;
- w żadnej z kontrolowanych form pomocy w badanym materiale nie stwierdzono przypadków niezasadnego przyznania pomocy, niewłaściwego udokumentowania uprawnień do świadczenia i nieprawidłowości w naliczaniu świadczeń pieniężnych.

W odniesieniu do wydanych decyzji kontrola wykazała, iż:

- wszystkie kontrolowane decyzje, zgodnie z art. 107 *Kpa*, posiadały podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie oraz pouczenie o możliwości i trybie wniesienia odwołania,

ponadto – pouczenia o obowiązkach świadczeniobiorcy korzystającego z pomocy społecznej;

- zastrzeżeń nie budził sposób postępowania w zakresie weryfikowania uprawnień do pobierania zasiłku stałego, wynikających z decyzji wydanych przed okresem objętym kontrolą, w tym: częstotliwość, zakres dokumentowania sytuacji podopiecznych oraz sposób dokumentowania samych weryfikacji;
- w sprawach z zakresu kierowania i odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej w podstawach prawnych, treści oraz terminowości wydanych decyzji nie stwierdzono nieprawidłowości. Nie stwierdzono także przypadków nieprawidłowości w naliczaniu odpłatności za pobyt mieszkańca w DPS.

W kontrolowanych sprawach stwierdzono następujące uchybienia. I tak:

- w sześciu sprawach, dotyczących zasiłku stałego w podstawie prawnej decyzji pominięto przywołanie art. 104 Kpa (w 2 decyzjach) i art. 163 Kpa (w 4 decyzjach zmieniających);
- w dwóch sprawach z zakresu zasiłku stałego i trzech sprawach z zakresu zasiłku okresowego w podstawie prawnej decyzji nie wskazano przepisów rozporządzenia *w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych*³, adekwatnie do charakteru rozpatrywanej sprawy, rozporządzenia *w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych*⁴;
- w jednym przypadku, w sprawie dotyczącej zasiłku stałego w podstawie prawnej decyzji nie doprecyzowano do sytuacji wnioskodawcy przywołanego przepisu art. 37 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej;
- w jednej decyzji dotyczącej zasiłku stałego błędnie wpisano datę złożenia wniosku w sprawie;
- w 3 przedłożonych do kontroli aktach wieloletnich klientów (w tym w dwóch dotyczących zasiłku stałego i jednej dotyczącej zasiłku okresowego) nie stwierdzono obecności wywiadu przeprowadzonego na kwestionariusz cz. I, w teczkach prowadzonych odpowiednio od 2012 r. (1 akta) od 2015 r. (2 akta);

³ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. *w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1058) (zwanego dalej rozporządzeniem *w sprawie kryteriów dochodowych*);

⁴ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2015 r. *w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 1058) (zwanego dalej rozporządzeniem *w sprawie kryteriów dochodowych*);

- w jednej sprawie dotyczącej zasiłku celowego w podstawie prawnej stwierdzono wpisanie art. 7 pkt 5 ustawy o pomocy społecznej, odnoszącego się do niepełnosprawności, jako jednego z powodów przyznania pomocy, podczas, gdy w aktach rodziny brak było informacji potwierdzającej udokumentowaną niepełnosprawność. W pozostałych 15 sprawach nie stwierdzono uchybień;
- w sprawach dotyczących zasiłku celowego specjalnego w podstawie prawnej jednej decyzji przywołano nieaktualny adres publikatora ustawy o pomocy społecznej, a w sentencji jednej decyzji nie określono celu przyznania pomocy. W pozostałych 13 sprawach nie wykazano uchybień.

Po zapoznaniu się z ustaleniami kontroli, w piśmie z dnia 28.11.2018 r. wyjaśniła Pani, że:

- *„Wywiady środowiskowe na kwestionariuszu cz. I są sporządzane podczas pierwszego kontaktu pracownika socjalnego z daną rodziną oraz po dłuższej przerwie w korzystaniu z pomocy. Sytuacja rodzin regularnie korzystających z pomocy (...) Ośrodka jest dobrze znana pracownikom socjalnym i zgodnie z obowiązującymi przepisami podczas wywiadu środowiskowego pracownik sporządza formularz kwestionariusza wywiadu cz. IV.*
- *Nie stosowano art. 163 kpa w przypadku decyzji zmieniających w związku z zastosowaniem przepisu szczególnego tj. art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.*
- *Dołożymy wszelkich starań, aby wyeliminować błędy dotyczące braku doprecyzowania odpowiednich paragrafów cytowanych aktów prawnych, stosowania aktualnych adresów publikacyjnych aktów prawnych, dookreślenia celu przyznanych zasiłków celowych, w tym specjalnych, itp.”*

Reasumując, po przeanalizowaniu wniesionych przez Panią wyjaśnień, biorąc pod uwagę jednostkowy charakter wykazanych uchybień oraz uwzględniając działania, jakie podjęła Pani do dnia wystosowania niniejszego pisma w celu usprawnienia działania jednostki i uniknięcia błędów, wnoszę o:

1. Podjęcie działań mających na celu zwiększenie zatrudnienia pracowników socjalnych w Ośrodku tak, aby liczba pracowników obsługujących rejony opiekuńcze zgodna była z wymogami określonymi w art. 110 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.

W pozostałym zakresie odstępuję od wydania zaleceń pokontrolnych.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani Kierownik prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania niniejszych zaleceń pokontrolnych oczekuję od Pani w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma.

Jednocześnie przypominam, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych - podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6.000 zł.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego
(-) Monika Donke-Cieślewicz
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują

1. Pani Ewelina Wolniczak
Kierownik GOPS
ul. Parkowa 1
64-150 Wijewo

2. Rada Gminy w Wijewie
ul. Parkowa 1
64-150 Wijewo

aa

Dokument sporządzony został przez
Alicję Moder – starszego inspektora wojewódzkiego
30.01.2019 r.